

Česká republika

Česká školní inspekce

Královéhradecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Domov mládeže, Hradec Králové, Vocelova 1469/5

Adresa: Vocelova 1469/5, 500 02 Hradec Králové

Identifikátor školy: 600 029 603

Termín konání orientační inspekce: 17. - 18. října 2002, 21. - 22. října 2002

Čj.:	091 1056/02-5074
Signatura:	oi1lw501

CHARAKTERISTIKA DOMOVA MLÁDEŽE

Školské zařízení Domov mládeže, Hradec Králové, Vocelova 1469/5 je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Královéhradecký kraj (Zřizovací listina ze dne 14. 6. 2001 pod čj. 580/24-HK/2001). V posledním Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 17. 10. 2001 pod čj. 26 5877/2001-21 je uvedeno, že toto zařízení sdružuje domov mládeže s kapacitou 236 lůžek a školní jídelnu v internátním zařízení s kapacitou 135 denních jídel. V době inspekce byla kapacita domova mládeže zcela naplněna. Nejvíce ubytovaných žáků je ve školním roce 2002/2003 ze Střední odborné školy veterinární v Hradci Králové, ze Střední průmyslové školy stavební v Hradci Králové, ze Střední odborné školy ve Stěžerách a ze Soukromé hotelové školy a Středního odborného učiliště služeb v Třebechovicích.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek činnosti domova mládeže,
- materiálně-technických podmínek činnosti domova mládeže,
- činnosti domova mládeže v orientačním rozsahu,
- efektivnosti využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu za období kalendářního roku 2001.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK ČINNOSTI DOMOVA MLÁDEŽE

V domově mládeže (dále DM) pracuje 11 pedagogů, kteří vykonávají přímou výchovnou činnost se žáky. Ředitelka zařízení, její zástupce a další 4 vychovatelky mají vysokoškolské vzdělání učitelské či vychovatelské, 3 vychovatelky mají úplné střední odborné vzdělání doplněné pedagogickým studiem, jedna vychovatelka má úplné střední odborné vzdělání pedagogického zaměření. Zbývající vychovatelka má pouze úplné střední odborné vzdělání, avšak již druhým rokem si odbornou a pedagogickou způsobilost doplňuje pedagogickým studiem. Z tohoto výčtu vyplývá, že 10 pedagogů z 11 splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro práci vychovatelů, po dokončení výše zmiňovaného studia jedné z vychovatelek bude kvalifikovanost při stejném personálním obsazení stoprocentní.

Dvě z vysokoškolsky vzdělaných vychovatelek jsou vedoucími metodických sdružení pro zájmovou činnost a sociální prevenci, jejich práce je systematická, promyšlená a podložená odbornými znalostmi. Obě metodická sdružení svou činnost velmi podrobně plánují a úroveň výchovné práce domova mládeže výrazně pozitivně ovlivňují.

Poradním orgánem ředitelky domova mládeže je pedagogická rada, která velmi iniciativně pracuje na přípravě vnitřních dokumentů DM, vyjadřuje se ke koordinaci činností DM, projednává a doporučuje opatření k dalšímu rozvoji jednotlivých úseků výchovy a organizace v DM (např. v roce 2001 návrh Koncepce výchovy, první výsledky její realizace, kritéria hodnocení vychovatelů, účelné využívání volného času ubytovaných žáků v DM i mimo něj). Podrobná pololetní hodnocení činnosti DM vycházejí ze systematicky prováděné plánované kontrolní činnosti vedení DM, která navazuje na plánování veškerých činností zařízení.

Vedení sleduje naplňování jednotlivých plánů, ať už se jedná o plány dlouhodobější týkající se všech pracovníků či osobní plány jednotlivých pedagogů, plány metodických sdružení či výchovných skupin, výsledky vyhodnocuje a zpětnově využívá. Výsledky kontrolní činnosti a jejich analýza se objevují i na programu dalších schůzí (provozní schůze, porady vychovatelů, operativní porady ap.). Na měsíčním hodnocení plnění pracovních úkolů pedagogického úseku jsou předkládány hodnotící závěry i další úkoly.

Výchovný poradce v zařízení se orientuje ve své práci na poradní činnost pro ostatní vychovatelky a pomáhá jim řešit složitější výchovné problémy. Spolupracuje s rodiči a některými organizacemi, např. s občanským sdružením Selinger v Hradci Králové (protidrogové aktivity), se sdružením pro pomoc obětem trestné činnosti (Bílý kruh bezpečí v Pardubicích), Pedagogicko-psychologickou poradnou v Hradci Králové, Střediskem výchovné péče Domino v Hradci Králové či s Policií ČR.

Systematická péče realizovaná formou uvádějících vychovatelek je věnována nejen začínajícím pedagogům, ale i těm, kteří přicházejí do zařízení nově již s určitou praxí.

Důraz klade vedení domova na další vzdělávání pedagogických, ale i jiných pracovníků. Koncepce vzdělávání je zpracována do roku 2003, dílčí plány dalšího vzdělávání pak na jednotlivá pololetí školního roku. Vycházejí z potřeb zařízení, zájmů a schopností vychovatelů, a to tak, aby byl v maximální míře využit lidský potenciál. Na dalším vzdělávání vychovatelů se podílí do značné míry samotné zařízení např. organizováním studijních dnů či vypracováním interních metodických materiálů. Většina vychovatelů se lektorsky i organizačně podílí společně s Pedagogickým centrem v Hradci Králové na realizaci cyklických seminářů pro vychovatele a vedoucí pracovníky DM.

Všichni zaměstnanci jsou seznámeni s kritérii hodnocení své práce, neboť jsou v rámci demokratické diskuse o nich jejich spolutvůrci a na pedagogické radě je projednávají a doporučují ředitelce DM ke schválení. Jedenkrát ročně probíhá hodnocení pracovníků realizované pohovorem s vedením DM, jedenkrát za dva roky je do komplexního hodnocení zahrnuto formou dotazníků i sebehodnocení pracovníků.

Organizační strukturu DM přehledně zachycuje organizační schéma, které je součástí podrobně zpracovaného organizačního a provozního řádu. Pracovní náplně jednotlivých pracovníků jsou založeny v jejich osobních spisech a jsou podepsány ředitelkou, jejím zástupcem i pracovníkem.

Informační systém školy je propracovaný a funkční. Velmi efektivně je v něm využívána výpočetní technika, neboť všichni vychovatelé mohou prostřednictvím počítačové sítě pracovat s interaktivním souborem Vševěd, který poskytuje veškeré aktuální informace (denní informace, seznam žáků, měsíční plán, rozvrh služeb vychovatelů, rozvrh zájmové týdenní činnosti, zápisy ze schůzí Domovního parlamentu, Stravovací komise ap.) i informace obecnějšího charakteru (koncepte DM, kritéria hodnocení vychovatelů, vnitřní řád DM, podrobně zpracovaná metodika práce vychovatele, právní předpisy ap.). Využíváním tohoto programu je zajištěna metodická podpora výchovné práce pedagogů i ulehčení jejich práce z hlediska vlastní organizace. O průběžnou aktualizaci informací se stará zástupce ředitelky DM. Mezi další prvky vnitřního informačního systému patří nástěnky s množstvím informací (výsledky domovní hry, informace o různých akcích a pravidelných aktivitách, hodnocení úklidu pokojů ap.) i využívání rozhlasu, a to vychovateli i žáky. Přenos informací zajišťuje systém schůzí zaměstnanců realizovaných s různou četností (pedagogická rada, provozní schůze, měsíční schůzky vychovatelů, ekonomické porady, porady zaměstnanců školní jídelny, operativní porady ap.) i schůzky samosprávních orgánů (Domovní parlament a Stravovací komise). Do povědomí veřejnosti se dostává DM výraznou spoluprací s Pedagogickým centrem v Hradci Králové, zařízení má vlastní www stránky. Bezproblémová

je komunikace se školami, jejichž žáci jsou v DM ubytováni ve větším počtu, komunikace s rodiči probíhá v rámci schůzek na jednotlivých školách, dále prostřednictvím dotazníků i individuálně. Pro nově nastupující žáky 1. ročníků středních škol pořádá DM koncem prázdnin víkendové adaptační soustředění, při jehož zahájení mají možnost hovořit s pedagogy i zákonní zástupci.

Personální podmínky činnosti domova mládeže jsou hodnoceny jako vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK ČINNOSTI DOMOVA MLÁDEŽE

Domov mládeže je umístěn v pětipatrové budově z roku 1974. Ubytovací prostory tvoří 47 pokojů se společným sociálním zázemím a chladničkou umístěnou na chodbě a dále pak 19 ubytovacích buněk, tvořených vždy dvou a třílůžkovým pokojem, kuchyní s chladničkou a vlastním sociálním zázemím. Všechny ubytovací jednotky II. kategorie jsou esteticky zařízené a účelně vybavené v souladu s platnými předpisy.

Žáci mají k dispozici útulnou jídelnu s atypickými velkými kulatými stoly (celkem 30 míst k sezení), stravovací objednávky usnadňuje čipový systém.

Kromě ředitelny, izolace pro nemocné, 5 místností pro vychovatele a recepce jsou ubytovaným k dispozici 4 místnosti klubového charakteru s televizí a vhodným nábytkem. K dalšímu vybavení DM patří počítačová učebna s pěti počítači, z nichž čtyři jsou připojeny linkou ISDN na internet, kopírovačím strojem, laserovou a jehličkovou tiskárnou, dobře vybavená posilovna, keramická dílna s pecí, sloužící i jako fotokomora. Žáci mají k dispozici velmi dobře vybavené nahrávací studio (audio - video klub) a knihovnu o cca 1000 svazcích. Ta je v posledních letech systematicky doplňována zejména o odbornou literaturu, slovníky a výukové programy v závislosti na potřebách ubytovaných studentů. Kromě společné, moderně a velmi dobře vybavené kuchyňky slouží žákům i nápojový automat na jedné z chodeb a rýsovna (2 rýsovací prkna).

Inventář k zapůjčení tvoří zejména vysoušeče vlasů, žehličky, magnetofony, budíky, varné konvice, hudební nástroje a další materiál. Vypůjčit si lze také horolezeckou, lyžařskou a turistickou výbavu. Výše uvedený inventář je průběžně modernizován a obměňován.

Omezené prostorové možnosti DM neumožňují plně využít jak lidský potenciál, tak rozšíření materiálně-technického zázemí pro další atraktivní volnočasové aktivity.

Zaměstnancům zajišťuje vynikající informační servis počítačová síť. Jednotlivá pracoviště (recepce, ekonomický úsek, internátní jídelna) jsou velmi dobře vybavena specializovanými programy umístěnými na serveru. Odpovědní pracovníci tak mají aktuální servis informací pro svoji práci a všichni zaměstnanci přístup k potřebným informacím, právním předpisům, organizačním opatřením ap.

Zařízení je nuceno k zajištění nezbytných finančních prostředků pro postupnou modernizaci a nezbytné opravy ubytovacích a společenských prostor realizovat vedlejší činností.

Za efektivní využívání materiálně-technické základny zodpovídají ředitelkou jmenovaní pracovníci. Účelnost využívání je pravidelně kontrolována vedením, vyhodnocována a veškerá zjištění se důsledně a konkrétně zapracovávají do plánů na další období.

Materiálně-technické podmínky činnosti DM jsou vynikající.

Realizace činnosti domova mládeže

Ve školním roce 2002/2003 k termínu zahájení inspekce byla kapacita DM plně využita. 236 žáků je rozděleno do 9 výchovných skupin, počty v nich se pohybují v rozmezí od 24 do 28 žáků. Výjimky z maximálního počtu 24 žáků ve výchovné skupině jsou stanoveny Vnitřním opatřením ředitelky z 26. 8. 2002. Skupiny jsou sestaveny s maximálním ohledem na zájmy žáků, zohledňována jsou kritéria jako např. věk žáků, skupiny z předcházejícího školního roku, škola ubytovaných žáků, v neposlední řadě i přání žáků.

Ředitelka zařízení zpracovává pro daný školní rok podrobný plán práce i plány měsíční, které jsou důležitým vodítkem pro práci všech zaměstnanců. Přílohami ročního plánu jsou dokumenty s dlouhodobější platností, jako např. Koncepce rozvoje výchovy a vzdělávání v DM, Komplexní program sociální prevence, prevence kriminality a zneužívání návykových látek jiných závislostí, Dlouhodobý program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, Vnitřní řád DM i Rámcový rozvrh služeb pedagogického úseku pro školní rok 2002/2003 časově vymezující přímou výchovnou činnost i další činnost vychovatelů, pomocných vychovatelů a vrátné.

V průběhu inspekce byla kontrolována povinná dokumentace DM a bylo zjištěno, že je vedena na předepsaných či vhodně upravených tiskopisech, má velmi dobrou úroveň a výstižně zachycuje zásady a průběh výchovného působení na žáky. Jedná se o následující dokumentaci:

- Deníky výchovných skupin - jejich vedení je neformální, prokazatelným způsobem potvrzují přímou výchovnou práci vychovatelů se žáky, plány výchovné činnosti jsou rozpracovány pro různé oblasti výchovného působení, jako např. příprava na vyučování, zájmová činnost, zdravý životní styl, rozvoj osobnosti žáka či jeho socializace, obsahují prezenční listiny žáků stvrzující seznámení s vnitřním řádem DM a základním poučením o bezpečnosti.
- Denní záznamy - kontrolovány byly záznamy od 1. září 2002 do 6. října 2002, zápisy v nich mají značnou vypovídací hodnotu, přehledně zachycují evidenci žáků, denní program, důležité zápisy a informace z dopolední i odpolední služby vychovatelů, pracovní pokyny ředitelky DM ev. její kontrolní podpis, dále podpisy všech vychovatelů stvrzující, že vzali informace a pokyny na vědomí a provedou je.
- Osobní spisy žáků - obsahují přihlášky do DM, důležité informace o žácích, jejich pravidelná hodnocení vychovateli, výsledky osobnostních testů, veškerou komunikaci s rodiči, zápisy o udělení výchovných opatření, podrobné karty žáků, jejichž zpracování potvrzuje fakt, že vychovatelé využívají pro svou práci pedagogickou diagnostiku, zachycen je v nich i prospěch žáků.
- Přihlášky do DM - jsou uloženy v osobních spisech žáků pro všechny školní roky, kdy byl žák v DM ubytován, a vedeny na vhodně upravených tiskopisech,
- Knihy úrazů - je vedena na doporučeném tiskopisu SEVT, zápisy v ní jsou přehledné, úplné, stránky jsou očíslované.
- Vnitřní řád DM - srozumitelnou formou hovoří o právech a povinnostech žáků, o denním chodu zařízení, obsahuje režim dne. Zdůrazňuje ohleduplnost i vlastní zodpovědnost, předkládá výčet výchovných opatření i hodnocení jednotlivých přestupků proti tomuto

řádu. Všichni žáci a jejich zákonní zástupci jsou s tímto dokumentem prokazatelně seznámeni.

Kontrolní činnost v zařízení probíhá dle systematicky zpracovaného Plánu kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2002/2003, který je dále podrobně konkretizován v plánech na jednotlivé měsíce. Kontroly a hospitace provádí ředitelka, zástupce, vedoucí metodických sdružení a jmenovaní garanti zájmových oblastí. Realizované kontroly a hospitace mají dle předložených zápisů vysokou četnost, jejich výsledky jsou aktuálně projednávány na pravidelných měsíčních a operativních poradách. V rámci pololetního hodnocení činnosti DM jsou vystaveny podrobné analýzy a přijatá opatření jsou zohledňována při plánování činnosti DM pro následující období. Každodenní kontakt vedoucích pracovníků se zaměstnanci umožňuje provádět průběžnou kontrolu spojenou s okamžitým hodnocením, oceněním jejich práce i motivací.

Vedení DM za spolupráce všech pedagogických pracovníků zařízení zpracovalo v červnu 2001 velmi podrobnou koncepci výchovy a vzdělávání a již druhým rokem se snaží výchovný program DM realizovat právě v souladu s tímto materiálem. V něm jsou stanoveny cíle výchovy a vzdělávání DM a dále obsah, metody i hlavní úkoly výchovně vzdělávací činnosti. Materiál se zabývá postavením žáka, jeho hodnocením, postavením vychovatele, vzájemným vztahem vychovatele a žáka i řízením DM. Výchovný program je diferencován pro tři věkové kategorie žáků ubytovaných v DM (program adaptace, osobnostního rozvoje a program zrání) a podrobně rozpracovává oblasti socializace žáka, zdravý životní styl a rozvoj osobnosti a žebříčku hodnot). Tento materiál dokládá nejen vysokou fundovanost jeho autorů, nýbrž i jejich snahu o neustálé vylepšování své práce a radost z ní. Při přípravě Koncepce výchovy a vzdělávání v DM proběhlo dotazníkové šetření mezi žáky a vychovateli, což byl důležitý předpoklad formulování reálných cílů. Průběžné hodnocení naplňování stanovených cílů, které je rovněž postaveno na zjišťování názorové hladiny mezi žáky a vychovateli, potvrzuje správnost vytyčené cesty. Ke zmiňované koncepci je zpracovaná i metodika jejího naplňování, která je pro vychovatele vynikající metodickou pomůckou. Právem mohou autoři obou těchto materiálů působit jako organizátoři a lektori různých akcí tematicky zaměřených na práci v podobných zařízeních.

Pravidelná zájmová činnost je realizovaná v zájmových útvech se stálými zájemci i formou pravidelně pořádaných aktivit pro příchozí. Nabídka těchto činností je velmi široká a pestrá, v průběhu roku rozšiřovaná dle zájmů ubytovaných studentů. Příležitostné činnosti se většinou týkají akcí výchovných skupin (kulturní akce, realizace minimálního programu sociální prevence ap.) a dle vykázaných velice pečlivě vedených statistik se jejich počet výrazně zvyšuje.

Kontrolované rozvrhy zájmové a další činnosti za poslední 3 týdny prokázaly kromě pravidelných nabízených činností i velice širokou nabídku akcí jednorázového charakteru vyplývající ze zájmů a požadavků žáků a aktivit se zaměřením sociálně-preventivním. Ke kvalitě nabízených činností přispívá významnou měrou i zapojení domovního psychologa, koordinátora sociálně-patologických jevů a pracovníka pro environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu. Pozitivním způsobem tuto oblast ovlivňuje metodické sdružení zájmové činnosti, jehož činnost je plánovaná, systematická a promyšlená. Sdružení operativně koordinuje akce v DM a vytváří veškeré podmínky k rozvíjení zájmových a relaxačních aktivit.

Vítaným zpestřením je i oblíbená klubová činnost. O její organizaci včetně náplně si žáci rozhodují sami, podobně jako o vysílání domovního rozhlasu Rádio suterén a vydávání časopisu Občasník. Tyto aktivity skýtají žákům dostatečný prostor pro svobodné vyjadřování vlastních názorů. V DM jsou nově zaváděny i aktivity zaměřené na tradici zařízení a vytvoření pocitu sounáležitosti, například formou tzv. Domovního svátku. 5 - 6krát ročně

se žáci mohou zúčastnit víkendových akcí se zaměřením na sociální učení a prevenci, tělovýchovu, turistiku a kulturně poznávací činnost.

Nabídka volnočasových aktivit komplexně pokrývá veškeré zájmové oblasti. Její realizace pomáhá rozvíjet schopnosti, dovednosti a talent žáků, vede je ke smysluplnému využívání volného času a motivuje ke zdravému způsobu života. Zapojení žáků do různých aktivit je pravidelně sledováno a vyhodnocováno. Ze statistického sledování vyplývá, že se zvyšuje počet všech akcí organizovaných DM, aniž je dotčena jejich kvalita, zvyšuje se počet společných akcí výchovných skupin i průměrný počet účastníků na jedné akci. Do všech pravidelných aktivit je zapojováno v průběhu školního roku asi 75 % žáků.

Realizace činností DM je hodnocena jako vynikající.

Průběh činností v domově mládeže

Hodnocení žáků je jako jedna ze stěžejních oblastí práce pedagoga rozpracovaná v koncepci DM. Dominantní úlohu pro jeho objektivní realizaci hraje všemi vychovateli průběžně prováděná pedagogická diagnostika, důležité je i stanovení pevných pravidel hodnocení, akceptování vyvíjející se osobnosti žáka při jeho průběžném hodnocení a výchovné vedení žáků ve smyslu jejich sebehodnocení.

Hodnocení žáků, které je realizováno vychovateli, má motivační charakter a odkrývá pro žáky i jejich rodiče další možnosti jejich rozvoje. Také samosprávný orgán DM - Domovní parlament má právo se k udělování výchovných opatření vyjadřovat, což zápisy z jeho schůzí prokazatelně potvrzují. Hodnocení žáků probíhá průběžně při řešení konkrétních situací a pravidelně dvakrát ročně ústním pohovorem s vychovatelkou. Na základě těchto hodnocení jsou vychovateli zpracovávány každoročně podrobné charakteristiky žáků a 1 - 2krát ročně odesílány motivačně formulované hodnotící dopisy zákonným zástupcům. Výše jmenované materiály jsou součástí osobních spisů žáků.

Motivace žáků k aktivní účasti na vlastním seberozvoji je realizována různými způsoby. Důležitým momentem je uplatňování principu svobody a dobrovolnosti při aktivní účasti na výchovně vzdělávací práci DM, velmi široká nabídka zájmové činnosti, povzbuzování při různých činnostech ve smyslu očekávání pozitivních výkonů žáků, motivační hodnocení ap. Ve vztahu vychovatel - žák jsou uplatňovány demokratické principy založené na partnerství, žáci mají možnost diskuse a uplatnění svého názoru ve výchovných skupinách i možnost spolurozhodování o dění v DM prostřednictvím samosprávných orgánů. Motivací pro účast v celodomovní znalostní hře je nejenom přirozená soutěživost žáků podpořená získáváním zajímavých obecných informací i informací o státech Evropské unie, ale i finanční ohodnocení nejen za správné odpovědi, ale i za pouhou účast při řešení jednotlivých úkolů.

Prioritou DM je připravit co nejlepší podmínky pro studium žáků a podpořit jejich vlastní přípravu na vyučování. Studijní výsledky jsou pečlivě sledovány, případně diskutovány se zákonnými zástupci, na základě jejich přání je případně upravována studijní doba stanovená režimem dne. Žáci mají možnost doučování, které realizují nejen se svými spolužáky, ale i s vychovateli.

Velmi pečlivě je v DM uplatňována protidrogová prevence, DM vyvíjí i aktivity pro předcházení jiným negativním jevům, které se u mladých lidí vyskytují. V tomto směru velmi aktivně pracuje metodické sdružení sociální prevence. Na každý rok je zpracováván minimální program sociální prevence. Jeho realizace probíhá nejen v rámci celého zařízení, kdy různé aktivity jsou organizovány a nabízeny pro všechny žáky či specifické skupiny žáků

(např. osobnostní testy pro určitou věkovou kategorii), ale i ve výchovných skupinách a menších skupinkách žáků zaměřením na jednotně stanovenou obsahovou náplň. Při probírání z hlediska odbornosti náročnějších témat si vychovatelé vzájemně vypomáhají, vytvářejí si specifické metodiky a ke spolupráci přibírají i externí spolupracovníky. Účinnou pomoc v této oblasti realizuje i domovní psycholog. Jeho úkolem je pomoci vychovatelům s diagnostikovaním nových žáků, zadávat a vyhodnocovat standardizované osobnostní testy, realizovat terapeutické činnosti a poskytovat poradenský servis žákům, vychovatelům, dle potřeby i rodičům. Pod jeho vedením pracuje v DM psychologický klub a jsou nabízeny a realizovány akce a besedy např. na téma xenofobie, efektivní učení ap. Důležitou úlohu v oblasti sociální prevence hraje realizace víkendových akcí, které mají u žáků značný ohlas. Pomáhají vytvářet hlubší mezilidské vztahy mezi vrstevníky i mezi pedagogem a žákem a dávají návod na smysluplné využití volného času.

Oblast motivace a hodnocení žáků je promyšlená a metodicky propracovaná. Organizování činností v DM probíhá v souladu s koncepčními záměry DM a je postaveno na snaze o celkový rozvoj osobnosti žáka s prioritním zaměřením na jeho přípravu na vyučování. Důležitá je v tomto směru dobrovolná aktivní účast žáků na výchovně vzdělávacím procesu, jejich výchova ke tvořivosti, samostatnosti, formování hodnotového žebříčku, vytváření mezilidských vztahů založených na úctě, toleranci a ohleduplnosti i pozitivním ovlivňování žáků v citové oblasti. Vynikajícím způsobem je plánovaná a v praxi naplňovaná sociální prevence.

DM je z hlediska motivace a hodnocení žáků a organizování činností pro ně hodnocen jako vynikající.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Inspekce zjistila soulad veškerých údajů uvedených ve Zřizovací listině vydané Královéhradeckým krajem dne 14. 6. 2001 pod čj. 580/2HK/2001 s účinností od 1. dubna 2001 a posledním Rozhodnutím o změně zařazení domova mládeže do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 17. 10 2001 pod čj. 26 587/2001-21 s účinností od 12. 6. 2001.
- V oblasti materiálně-technického rozvoje zařízení je plánovaný a již schválený investiční záměr Dostavba a rekonstrukce domova mládeže, ev. č. SFRIM 333 212 0423 - MŠMT, čj. 11 5962001-40 ze dne 31. 1. 2001, který řeší celkovou rekonstrukci objektu postaveného v roce 1974. Jedná se zejména o rekonstrukci stávajících sociálních zařízení, účelové přemístění provozu DM a vytvoření dalších potřebných místností pro využívání volného času žáků a jejich přípravu na vyučování. Má dojít i ke zlepšení zázemí pro středisko stravování. Přístavbou a dvoupodlažní nástavbou se dle záměru zvýší kapacita zařízení ze stávajících 236 na 315 míst.
- Ve spolupráci s Pedagogickým centrem v Hradci Králové realizoval domov mládeže ve školním roce 2001/2002 formou cyklických přednášek a seminářů grant vypsany MŠMT (Jak pomoci DM) a dále akreditovaný cyklus seminářů pro vedoucí pracovníky DM. Také ve školním roce 2002/2003 DM zabezpečuje podobný cyklus seminářů pro vychovatele a vedoucí pracovníky DM, do nichž se zapojuje nejen vedení domova, ale i další vychovatelé jako lektoři i organizátoři. Díky těmto aktivitám se DM stává postupně pro podobná zařízení metodickým centrem přesahující rámec kraje.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ ZA OBDOBÍ ROKU 2001

Kontrolovaným obdobím pro účetnictví je rok 2001, pro personální evidenci současný stav.

Dodržení závazných limitů regulace zaměstnanosti

Porovnáním závazných ukazatelů mzdové regulace (limitu počtu pracovníků, limitu prostředků na platy a limitu prostředků na ostatní platby za provedenou práci) stanovených v poslední úpravě rozpočtu ke dni 31. 12. 2001 se stavy na účtech hlavní účetní knihy, dále s výkazem zisku a ztrát Úč OÚPO 4-02 a se statistickým výkazem Škol (MŠMT) P 1-04 o pracovnících a mzdových prostředcích za 1. – 4. čtvrtletí 2001 zpracovaným za školské zařízení celkem bylo zjištěno, že závazné limity regulace zaměstnanosti za rok 2001 byly dodrženy. U přepočteného počtu zaměstnanců ze státního rozpočtu došlo k mírné úspoře.

Kvalita zpracování zúčtování státních prostředků včetně dodržení stanovených termínů

Prostředky přidělené ze státního rozpočtu školské zařízení vyčerpalo v plné výši. Jejich čerpání bylo řádně zúčtováno v požadovaném termínu a je doloženo v účetní evidenci.

Efektivní využívání finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly efektivně použity na úhradu mzdových nákladů a s nimi souvisejících zákonných odvodů, na nákup drobného dlouhodobého hmotného majetku – na obnovu a dovybavení vnitřního zařízení DM, na nákup spotřebního materiálu, na další vzdělávání pedagogických pracovníků a především na úhradu plateb souvisejících se zajištěním provozu DM. Tyto platby se skládají z převážné části z nákladů na energie, na opravy a udržování a na služby související s provozem DM, ať již se jedná o praní prádla, odvoz odpadu, zajištění úklidu, ostrahu objektu apod.

Prostředky přidělené ze státního rozpočtu v roce 2001 nestačily na pokrytí všech těchto nákladů a výsledkem hospodaření DM v hlavní činnosti byla ztráta. Vedle hlavní činnosti provozuje DM i činnost doplňkovou, která byla ve sledovaném roce zisková. Celkové hospodaření DM za obě činnosti skončilo kladným výsledkem hospodaření. Zlepšený hospodářský výsledek byl navržen na přidělení do rezervního fondu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Koncepce výchovy a vzdělávání v DM včetně Metodiky koncepce DM z června 2001
2. Plán práce na školní rok 2002/2003 - Domov mládeže, Hradec Králové, Vocelova 1469/5 ze dne 29. srpna 2002
3. Příloha č. 1 Plánu práce na školní rok 2002/2003 - Koncepce rozvoje výchovy a vzdělávání v DM z června 2001
4. Příloha č. 2 Plánu práce na školní rok 2002/2003 - Komplexní program sociální prevence, prevence kriminality a zneužívání návykových látek a jiných závislostí ze dne 29. 8. 2002

5. Příloha č. 3 Plánu práce na školní rok 2002/2003 - Dlouhodobý program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ze dne 18. září 2002
6. Příloha č. 4 Plánu práce na školní rok 2002/2003 - Vnitřní řád Domova mládeže v Hradci Králové, Vocelova 1469/5 s platností od 1. září 2002
7. Příloha č. 5 Plánu práce na školní rok 2002/2003 - Jmenný seznam žáků a složení výchovných skupin ve školním roce 2002/2003
8. Příloha č. 6 Plánu práce na školní rok 2002/2003 - Rámcový rozvrh služeb pedagogického úseku na školní rok 2002/2003 ze dne 29. srpna 2002
9. Rozvrh zájmové a další činnosti na týden od 30. září do 6. října 2002, od 7. října do 13. října 2002, od 14. října do 20. října 2002.
10. Přehled o kroužcích a zájmových útvarech organizovaných DM ze dne 8. 10. 2002
11. Minimální program sociální prevence na školní rok 2002/2003 ze dne 27. září 2002
12. Osobní plány výchovné činnosti všech 9 vychovatelek na školní rok 2002/2003
13. Plán metodického sdružení sociální prevence na školní rok 2002/2003 ze dne 27. září 2002
14. Plán metodického sdružení zájmové činnosti na školní rok 2002/2003 z 8. 9. 2002
15. Plán kontrolní a hospitační činnosti z 10. září 2002
16. Kritéria hodnocení práce vychovatelů - projednána na pedagogické radě dne 31. 1. 2002
17. Vnitřní opatření ředitelky DM - určení výjimky z maximálního počtu žáků ve výchovných skupinách z 26. 8. 2002
18. Deníky 9 výchovných skupin v DM ve školním roce 2002/2003
19. Osobní spisy žáků ubytovaných v DM ve školním roce 2002/2003
20. Kniha úrazů vedená v DM od 1. 9. 1995
21. Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2002/2003
22. Přihlášky žáků ubytovaných v DM ve školním roce 2002/2003
23. Provozní řády všech odborných učeben a kluboven s různými daty schválení
24. Dotazník ČŠI pro ředitele před inspekcí vyplněný ředitelkou zařízení dne 8. 10. 2002
25. Denní záznamy za období 1. září 2002 - 6. října 2002
26. Zápisy z porad vedení DM, porad pedagogického úseku, měsíčních porad vychovatelů, provozních porad, schůzí pedagogické rady za školní roky 2001/2002 a 2002/2003
27. Zápisy z jednání Domovního parlamentu a schůzek Stravovací komise ve školních letech 2001/2002 a 2002/2003
28. Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků domova mládeže ze 16. 10. 2001 (do roku 2003) včetně plánů vzdělávání na jednotlivá pololetí školního roku 2002/2003
29. Výroční zpráva o činnosti DM za školní rok 2001/2002 z července 2002
30. Vnitřní kontrolní systém DM - vyhodnocení závěrů kontrolní činnosti za školní rok 2001/2002 ze dne 24. 6. 2002
31. Podkladová inspekční dokumentace vyplněná ředitelkou DM před inspekcí
32. Zřizovací listina vydaná Královéhradeckým krajem dne 14. 6. 2001 pod čj. 580/2HK/2001 s účinností od 1. dubna 2001
33. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení domova mládeže do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 17. 10. 2001 čj. 26 587/2001-21 s účinností od 12. 6. 2001

34. Organizační a provozní řád zařízení ze dne 25. 6. 2001 včetně všech 9 příloh týkajících se většinou BOZP a PO
35. Investiční záměr Dostavba a rekonstrukce domova mládeže, ev. č. SFRIM 333 212 0423 - MŠMT, čj. 11 5962001-40 ze dne 31. 1. 2001
36. Výkaz Škol (MŠMT) V 19-01 se stavem k 15. 10. 2001 ze dne 15. 10. 2001
37. Výkaz Škol (MŠMT) V 17-01 se stavem k 15. 10. 2001 ze dne 17. 10. 2001
38. Komentář k výkazu Škol (MŠMT) V 17-01 ze dne 22. 10. 2002
39. Úč OÚPO 3 - 02 Rozvaha organizačních složek státu sestavená za 12. období 2001 z 21. 1. 2002
40. Úč OÚPO 4 – 02 Výkaz zisku a ztráty sestavený za 12. období 2001 z 21. 1. 2002
41. Úč OÚPO 5 – 02 Příloha organizačních složek státu sestavená za 12. období 2001 z 21. 1. 2002
42. Vnitřní organizační směrnice platné od 1. 4. 2001
43. Vnitřní směrnice vztahující se k účetnictví podle zákona o účetnictví platné od 1. 4. 2001
44. Příloha č. 1 k Vnitřní směrnici vztahující se k účetnictví – účetní případy v měsíci – platná pro rok 2001
45. Výroční zpráva o hospodaření za rok 2001 z 28. 2. 2002
46. Účtový rozvrh pro rok 2001
47. Hlavní kniha za rok 2001
48. Úprava rozpočtu v rámci rozpočtové skladby k 31. 12. 2001 z 21. 1. 2002
49. Ubytování a stravování za období 9. - 12. 2001 a za období 1. - 6. 2002
50. Režim finančních fondů ze dne 31. 1. 2001 s platností od 1. 1. 2001
51. Rozpočet FKSP na rok 2001 ze dne 1. 2. 2001 a ze dne 26. 6. 2001
52. Čerpání rozpočtu FKSP v roce 2001 ze dne 1. 3. 2002
53. Výdajové pokladní doklady č. 1 - 22 za rok 2001 (čerpání FKSP)
54. Příjmové pokladní doklady č. 1 - 23 za rok 2001 (čerpání FKSP)
55. Faktury přijaté interní č. 210046, 210052, 210054, 210068 za rok 2001
56. Hlavní kniha za 12. období 2001 ze dne 21. 1. 2002
57. Doplněk k Pracovnímu řádu MŠMT ČR pro zaměstnance škol a školských zařízení čj. 14 269/2001-26 vystavený ředitelkou Domova mládeže, Hradec Králové, Vocelova 1469/5 ze dne 26. 6. 2001
58. Vnitřní platový předpis o bližších platových poměrech zaměstnanců Domova mládeže, Hradec Králové, Vocelova 1469/5 ze dne 1. 9. 1998
59. Dodatek č. 1 k Vnitřnímu platovému předpisu o bližších platových poměrech zaměstnanců Domova mládeže, Hradec Králové, Vocelova 1469/5 ze dne 1. 9. 1998
60. Dodatek č. 2 k Vnitřnímu platovému předpisu o bližších platových poměrech zaměstnanců Domova mládeže, Hradec Králové, Vocelova 1469/5 ze dne 26. 3. 2000
61. Doklad Krajského úřadu Královéhradeckého kraje čj. 441/35/2001-OŠ ze dne 31. května 2001 o jmenování ředitelky školy na základě usnesení Rady Královéhradeckého kraje č. 9/161/2001 ze dne 30. května 2001
62. Výkaz Škol (MŠMT) P 1-04 o pracovnících a mzdových prostředcích za 1. - 4. čtvrtletí 2001 ze dne 14. 1. 2002

63. Úprava rozpočtu v rámci rozpočtové skladby k 31. 12. 2001 ze dne 21. 1. 2001
64. Evidence noční práce, pracovní pohotovosti a práce přesčas u zaměstnanců - rekapitulace za rok 2001
65. Začátek a konec pracovní doby, rozvrh pracovních směn a stanovení přestávek v práci pro školní rok 2001/2002
66. Osobní spisy zaměstnanců DM, Hradec Králové, Vocelova 1469/5 s osobními čísly: 06372, 34340, 75110, 29200, 28180, 28190, 30703, 32200, 34330, 48358, 32101, 75200, 50100, 69600, 75108, 75180, 48357, 78736, 69389
67. Podklady pro zpracování mezd za měsíc květen 2001 a červen 2001
68. Podklady pro výplatu dalšího platu za měsíc květen 2001
69. Dohody o provedení práce za rok 2001 č. 1 - 42
70. Přílohy k dohodám o provedení práce za květen 2001 a červen 2001
71. Požadavek VČE na zálohu var. symbol 7110063780 z 18. 12. 2000 (2. čtvrtletí roku 2001)
72. Požadavek VČE na zálohu var. symbol 7110063779 z 18. 12. 2000 (1. čtvrtletí roku 2001)
73. Faktury došlé (dále jen FD) za měsíc prosinec 2001 a namátkově vybrané FD z průběhu roku 2001:
 FD č. 0104435087 z 10. 5. 2001 na Kč 3.622,40, FD č. 6132010250 z 9. 5. 2001 na Kč 3.276,--, FD č. 2011245 z 30. 4. 2001 na Kč 1.260,-- Kč, FD č. 1400176 z 3. 5. 2001 na Kč 331,--, FD č. 81020964 z 18. 4. 2001 na Kč 11.418,80, FD č. 59901212 z 26. 4. 2001 na Kč 1.071,--, FD č. 3350100332 z 30. 4. 2001 na Kč 999,-- Kč, FD č. 4482 z 20. 4. 2001 na Kč 6.222,40, FD č. 64101/2 z 10. 4. 2001 na Kč 410,--, FD č. 21014 z 2. 4. 2001 na Kč 4.500,--, FD č. 4418 z 30. 3. 2001 na Kč 1.085,60, FD č. 2110188 z 12. 3. 2001 na Kč 160,60
74. Příjmové pokladní doklady za měsíc únor 2001 a březen 2001
75. Výdajové pokladní doklady za měsíc únor 2001 a březen 2001
76. Vnitřní organizační struktura Domova mládeže, Hradec Králové, Vocelova 1469/5 k 1. červenci 2001

ZÁVĚR

Personální oblast je pozitivně ovlivňována vynikajícími řídicími schopnostmi ředitelky DM, stabilizací vysoce kvalifikovaného pedagogického kádru a jeho promyšleným metodickým vedením ředitelkou DM i jejím zástupcem. Tato skutečnost umožňuje efektivní spolupráci v rámci metodických sdružení i možnost dlouhodobějšího a promyšleného výchovného působení na ubytované žáky. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je jednou z priorit vedení domova mládeže.

Materiálně-technické podmínky domova mládeže jsou průběžně, v souladu s potřebami i zájmy žáků vylepšovány. Doplnková činnost zařízení je pro zajištění potřebných finančních prostředků plynoucích i do oblasti materiálně-technického vybavení DM nezbytná, i když je chápána jako činnost okrajová. Žáci mají možnost spolurozhodování o využití finančních darů rodičů v této oblasti.

Veškeré činnosti DM probíhají v souladu s koncepčními záměry DM, k jejich realizaci dopomáhá podrobně zpracovaná metodika koncepce DM. Výchovné působení na žáky je podloženo odbornými znalostmi pedagogů, jejich vysokým pracovním nasazením a snahou po neustálém vylepšování své práce. Široká nabídka zájmové činnosti a její realizace i praktické naplňování programů sociální prevence poskytují vychovatelům rozsáhlé možnosti při formování osobnosti žáků. Systematicky je využívána pedagogická diagnostika, která umožňuje objektivní hodnocení žáků i snadnější řešení výchovných problémů. Důležitými momenty výchovné práce jsou respektování individuality žáka, motivace ke smysluplnému využívání volného času s důrazem na přípravu žáků na vyučování, celkový rozvoj osobnosti žáka i na sociální prevenci, partnerský vztah pedagogů a žáků založený na demokratických principech, vzájemná úcta, respektování i přátelská atmosféra v zařízení.

Prostředky přidělené ze státního rozpočtu byly vzhledem k účelu jejich poskytnutí za období roku 2001 využívány efektivně.

Od poslední inspekce v roce 1998 došlo k některým pozitivním změnám v různých oblastech činnosti tohoto zařízení.

V oblasti materiálně-technického zázemí zařízení jde zejména o zkvalitnění vybavenosti ubytovacích jednotek, dále pak o zavedení a zpřístupnění výpočetní techniky včetně internetu a její pravidelné využívání nejen žáky, ale i vychovateli a dalšími zaměstnanci v rámci informačního systému zařízení či správy budovy.

V roce 2001 byl na základě dlouhodobých pedagogických zkušeností vedení zařízení za aktivní spolupráce všech vychovatelů vypracován na vysoké odborné úrovni materiál Koncepce výchovy v domově mládeže a od školního roku 2001/2002 postupně uváděn do praxe.

V průběhu čtyř let došlo i k výraznému zkvalitnění programů sociální prevence. Ty jsou každoročně zpracovávány nejen v rámci celého zařízení, ale i pro jednotlivé výchovné skupiny z hlediska návaznosti na předcházející působení na žáky a s důrazem na celoroční realizaci a její aktivní formy.

Za podpory Pedagogického centra v Hradci Králové se domov mládeže v posledních letech významnou měrou prezentuje jako metodické centrum pro podobná zařízení přesahující rámec kraje.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jana Kocábová	Jana Kocábová v. r.
Členka týmu	Mgr. Jana Vízdalová	Jana Vízdalová v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Věra Jiráňková, kontrolní pracovnice

Dana Luňáková, kontrolní pracovnice

Jaroslava Pešková, kontrolní pracovnice

V Hradci Králové dne 11. listopadu 2002

Datum a podpis ředitelky domova mládeže stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. 11. 2002

Razítko

Ředitelka domova mládeže

Podpis

Mgr. Sylva Nekolová

Sylva Nekolová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	-	-
Zřizovatel: Královéhradecký kraj	15. leden 2003	091 69/03-5074

Připomínky ředitelky DM

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.